

„A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. Oblečte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.

Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy ‚opásání kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotovému službě evangeliu pokoje‘ a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také ‚přílbu spasení‘ a ‚meč Ducha, jímž je slovo Boží.‘ (Efezanům 6:10-17)

„Přišel tedy opět do Kány Galilejské, kde předtím proměnil vodu ve víno. V Kafarnaum byl jeden královský služebník, jehož syn byl nemocen. Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, vydal se k němu a prosil ho, aby přišel a uzdravil jeho syna, který byl už blízek smrti. Ježíš mu odpověděl:

„Neuvidíte-li znamení a zázraky, neuvěříte.“

Královský služebník mu řekl: „Pane, pojď, než mé dítě umře!“ Ježíš mu odpověděl: „Vrať se domů, tvůj syn je živ!“ Ten člověk uvěřil slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. Ještě když byl na cestě, šli mu na proti jeho sluhové a oznámili mu: „Tvůj syn žije.“ Zeptal se jich, v kterou hodinu se mu začalo dařit lépe. Odpověděli mu: „Včera hodinu po poledni mu přestala horečka.“ Tu otec poznal, že to bylo právě v tu chvíli, kdy mu Ježíš řekl: „Tvůj syn je živ.“ A uvěřil on i všichni v jeho domě. – Toto druhé znamení učinil Ježíš opět v Galileji, kam přišel z Judska.“

(Janovo evangelium 6:46-54)

Pravím: „Hospodine, tys můj úděl, držím se tvých slov. O shovívavost tě prosím celým srdcem, smiluj se nade mnou, jak jsi řekl.“ (Žalm 119:57n)

V čem je ta moc?

Z trojice textů podle starocírkevních rozpisů tentokrát nejsilněji mluví ten z epištoly, z dopisu. Vojensky řazený text dopisu Efezským radí, abychom *svou sílu hledali u Pána v jeho veliké moci*. Proč je dobré dnes číst text o moci a síle? V naší době se zkrátila cesta k získání nepřiměřené síly, nemusíme se narodit v urozených rodinách a ještě nedávno jsme si nedovedli představit moc médií. Václav Havel napsal svůj velký esej *Moc bezmocných* a pohnul světem. Stála ale proti němu a jeho kolegům v disentu poměrně tupá a nepohyblivá moc státu vyztužená nefunkčními strukturami a železem. Dnes je moc mocných tekutá a dovede odpovědět rychle, pružně a tvrdě.

A přesto: Dnes by bylo třeba napsat jinou esej: *Bezmoc mocných*. Jednou jsi nahoře ani se nenaděješ, jsi dole. Všem nám totiž docházejí síly, ztrácíme vliv, opouštějí nás přátelé, hrouť se jistoty a zůstáváme sami. Média nás zradí. Zvnějšku vstupují do našeho života šéfové, kteří vydávají zběsilá rozhodnutí a vůbec je nezajímá lidský život. A navíc, sami před sebou neutečeme. Honí nás naše povaha, genetická výzbroj a věk.

Apoštol nenarukoval do armády, neplánuje vojenský řád pro církve. Nic z toho. Efezané zažili nepoutaný projev zla a došlo jim, že není bezpečné žít jen tak, bez výzbroje.¹ Všichni stojíme čelem skutečnému zlu v mnoha podobách. Proto Pavel v textu popisuje jednotlivé prostředky obrany i útočné zbraně, které měl římský voják k dispozici. Je třeba nabrat sílu.

Proč Pavel ale předřadil zdroje, motivy a ideály před Pershingy, Patrioty, Burevestniky a Orešniky? Přece dobře vyzbrojený voják už jen svou výbavou odstrašuje! Pavel to udělal proto, že jakékoliv prostředky selhávají bez vnitřní motivace, bez Boží síly a požehnání. Tak to prostě je. Člověk by měl mít patřičnou bázeň před Bohem. A když už není pobožný, tak by si měl pěstovat úctu před tím, co je závazné, slušné a spravedlivé. Nesmí to být prostáček, jemuž moc zamotá hlavu.

Pokud zranitelný člověk čerpá svou sílu jen ze svých zdrojů a zkušeností, dovolává se jakési pozemské spravedlnosti, pak zůstává politováníhodným tvorem, kterému nezbyvá víc, než sčítat křivdy a plánovat odvety. Zhrzení partneri, dokonce děti vůči svým rodičům a nebo političtí oponenti mohou

¹ Skutky svatých apoštolů (19:23-40) popisují, jak se apoštol dostal do potíží, protože jakýsi Demetrios v Efezu viděl v Pavlově působení ohrožení svého byznysu. Divadlo, kde se sešli jeho stoupenci, ukazovalo sílu davu. Křik a hněv zástupu se vymykal zdravému rozumu. Kněžky v Artemidině chrámu vládly obchodu a říkalo se jim včelky a mužům zase jen trubci. Kdo neplatil, byl zkompromitován a zničen.

počítat s tím, že odvěta je dostatečnou odpovědí. Říkají: „*Jak vykmy, tak mykvy*“ Kvičí jako ustrašená selátka. A společnost upadá, protože tato síla odvěty jen zvětšuje napětí a neporozumění.

A je také třeba připustit, že svou sílu hledají lidé i v cizí moci. Většinou tohle spojení používáme pro pozemské mocnosti, silné ekonomiky a vlivné státy. Nicméně pojem mocnost se dotýká i toho zlého (nebudíž nikdy jmenován). Ta síla z moci zla působí na první pohled vyváženě. Dvojitý agent se cítí bezpečně a působí velice efektně. Lidé se k němu lísají a bojí se. Síla čerpající z této moci působí strach. Venkoncem taková síla přesně podle zadání mocností zla ničí lidské soužití, chová se nepředvídatelně, zachází za meze lidskosti a nakonec zničí i toho, který se moci zla zaprodal.

Evangelijní text představuje královského úředníka, paralelní texty mluví o setníkovi.² V té oblasti tou dobou žádné římské jednotky nebyly, byl to tedy Herodův velitel či hodnostář. A to mohl být klidně Izraelita. Ať byl politicky zakotven tam či tam, projevil důvěru, že přišel požádat o pomoc. Bylo to v místě, kde Pán Ježíš prokázal přízeň novomanželům a proměnil vodu ve víno.³ Ježíšova pověst dosahovala až do královských kruhů. Mohl by tedy udělat něco pro nemocného... A královskému služebníku stačí jen slovo. Ježíš tvrdí, že jeho služebník je zdrav. Služebník se neurazí, ale jde si to ověřit.

Jsou lidé, kteří potřebují něco víc. Více, než slovo. Nějaké místo, předmět, zobrazení. Jakkoli takové prostředky mohou dotvářet naše vnímání skutečnosti, nemohou však způsobit rozhodné změny. Svoji sílu musíme hledat jen u Pána. Napsal mi jeden čtenář mých článků, že jsem ve svých odstavcích ani jednou nejmenoval Boha. Přitakal jsem mu, že má pravdu. Nejmenoval jsem Boha. Ale je to skutečně nutné? Je to tak třeba? Občas modlitebníci slabikují jako o překot: „*A tak Pane, jistě Pane, ty víš Pane...*“ Vynechávám čárky u oslovení, protože v té řeči také nejsou, hlas ani nepoklesne. Je to opravdu třeba takhle nadužívat ten královský titul? Pomáhá to? Nikomu nevádí, že to není hezké a ani české? Nebo stačí jen slovo, myslím tím slovo Pánovo, Jeho záruka, Jeho veliká moc?

Královský úředník o tom byl přesvědčen. Stačí slovo. A na minutu přesně funguje, byť jeho domov od setkání s Ježíšem dělilo asi 26 kilometrů, služebník byl zdrav v tom okamžiku, když Pán řekl. A bylo to jasné každému v tom domě. Všichni uvěřili.

Hledání moci není jen otázkou pro politiky od starosty nahoru. Dotýká se to každého z nás, protože potřebujeme pohnout třeba sami sebou, svým vztahem, poměry v domácnosti, v církvi, obci a v zaměstnání. Proto „*Hledejme svoji sílu u Pána, v jeho veliké moci.*“ jak říká apoštol. A nakonec o to stejně prosí i žalmista. „*Hospodine, tys můj úděl, držím se tvých slov. O shovívavost tě prosím celým srdcem, smiluj se nade mnou, jak jsi řekl.*“ (Žalm 119:57n) Amen

Obklop mne, Pane a Bože,
tvá ochrana buď blízko, nebezpečí daleko.
Obklop mne, Pane Kriste,
světlo buď blízko a tma daleko.
Obklop mne, Duchu svatý,
tvůj pokoj buď uvnitř, zmatky daleko.

Požehnání Všemohoucího ať je s námi všemi. Amen.

² Matoušovo evangelium 8:5-13 a Lukášovo evangelium 7:1-10

³ Celý příběh je zarámován na začátku a na konci Ježíšovým divem na svatbě.